

General Affairs Administration Guidelines in Schools Under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2

Chaiyanan Yakharet^{1*} Sansern Hunsan² and Kanporn Aiempahaya²

¹ Master student, Master of Education program in Educational Administration, Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

² Lecturer in Educational Administration program, Rajabhat Rajanagarindra University, Thailand

* Corresponding author. E-mail: Chainan2my559@gmail.com

ABSTRACT

This article aimed to study (1) the level of general affairs administration in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2, and (2) general administrative guidelines in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2 using a combination of quantitative and qualitative research. The sample group consisted of 306 teachers and 8 key Informants Important are 2 Educational administrators, 1 Educational Supervisor, 3 Educational Administrators and 2 heads of general administration in educational institutions by specifically selecting the tools used in the research. Questionnaire about the level of general affairs administration in schools under Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2 and focus group discussions Basic statistics in data analysis include frequency, average, standard deviation. And analyzed the data from the expert's criticism by analyzing the content. The results showed that 1) the general administration level in educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area, Chachoengsao Area 2 is at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the building affairs aspect had the highest average value, followed by School Administration, Student affairs, Community Relations Work, and the aspect with the lowest average value was Community Relations Work. 2) General Administration Guidelines. In educational institutions under the Chachoengsao Primary Educational Service Area Office 2, School administrators should support teachers in general administration in the educational institution in order for operations to be carried out with quality and achieve the set goals.

Keywords: Guidelines, General Administration, School

แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ชัยนันท์ ยะคะเรศ^{1*} สรรเสริญ หุ่นแสน² และ กัญญกร เอี่ยมพญา²

¹ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประเทศไทย

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ประเทศไทย

* Corresponding author. E-mail: Chainan2my559@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 และ (2) แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 การศึกษานี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี กลุ่มตัวอย่าง คือ ครู จำนวน 306 คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 8 คน คือ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาพิเศษ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และหัวหน้างานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา จำนวน 2 คน ด้วยการเลือกแบบเจาะจงเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 และการสนทนากลุ่ม สถิติพื้นฐานในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำข้อมูลที่ได้จากการวิพากษ์ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมา คือ ด้านงานธุรการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงานประชาสัมพันธ์ 2) แนวทางการบริหารทั่วไป ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูมีการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

คำสำคัญ: แนวทาง, การบริหารทั่วไป, สถานศึกษา

© 2025 JSSP: Journal of Social Science Panyapat

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่ทุกประเทศใช้เป็นนโยบายหลักสำหรับการพัฒนาประเทศเพราะการศึกษาเป็นเครื่องมือหนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อันจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศชาติโดยตรง สำหรับประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมาประสบกับปัญหาด้านการศึกษาหลายประการปัญหาบางอย่างได้รับการแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้นการศึกษาไม่เพียงแต่จะช่วยให้มนุษย์มีความรู้แต่ยังช่วยสร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้มีคุณธรรมจริยธรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ทุกช่วงวัยที่ผ่านมาได้มีความพยายามปรับปรุงคุณภาพการศึกษาทุกระดับ ทั้งการยกระดับมาตรฐานการศึกษากระบวนการเรียนรู้ การใช้เทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมการเรียน รวมถึงการพัฒนาพื้นที่นวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างด้านการศึกษา ทำให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระควบคู่กับมีความรับผิดชอบต่อสังคมมากขึ้นรวมถึงการส่งเสริมภาคีการพัฒนาเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและการเรียนรู้มากขึ้นรวมถึงความพยายามในการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2560) แผนการศึกษาแห่งชาติ (2560 - 2579) มีวัตถุประสงค์มุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในการทำงานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาได้นำไปเป็นกรอบและแนวทางการพัฒนาการศึกษาและการเรียนรู้สำหรับพลเมืองทุกช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของทุกภาคส่วนการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา รวมทั้งการมีระบบข้อมูล

และสารสนเทศถูกต้องและเป็นปัจจุบันสามารถเชื่อมโยงกับระบบฐานข้อมูลของกระทรวง และหน่วยงานอื่น ๆ ได้อย่างครบถ้วนรวมไปถึงด้านสาธารณสุข สังคม ภูมิสารสนเทศ และการศึกษา จึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดคุณภาพการศึกษาที่ครอบคลุมประชาชนได้ ทุกช่วงวัย ทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถดูแล พัฒนาศักยภาพประชาชนทุกคนได้อย่างรอบด้านเพิ่มโอกาสอย่างเสมอภาคในการรับการศึกษาที่มีคุณภาพตลอดชีวิต ไม่จำกัดรูปแบบเวลาและสถานที่อันจะนำไปสู่การลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาและการพัฒนาคนให้มีทักษะคุณลักษณะ และสมรรถนะตามกรอบทิศทางและเป้าหมายการพัฒนาประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

กระบวนการพัฒนาในการบริหารเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการกำหนดทิศทางและรูปแบบการบริหารจัดการองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบทของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (ศักดินันท์ ศรีหาบงค์ และ พระมหาภิกขิต กิตติเมธี, 2567) การบริหารทั่วไปเป็นอีกหนึ่งภาระงานที่มีความสำคัญในสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่รับผิดชอบในการให้บริการอำนวยความสะดวก สนับสนุน และคอยประสานงานต่าง ๆ ของโรงเรียน บริหารจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นในการพัฒนาสถานศึกษาให้ใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี ส่งเสริมสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษาตามหลักการบริหารที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์เป็นสำคัญ บริหารด้วยความโปร่งใสสามารถตรวจสอบได้ ตลอดจนมีส่วนร่วมจากชุมชนและองค์กรที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การจัดการศึกษานั้นมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2565)

ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการสำรวจข้อมูลเบื้องต้น (Pilot study) โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด สอบถาม ผู้บริหารโรงเรียนและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 จำนวน 50 คน ผลการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นและพบปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป ในสถานศึกษา ได้แก่ 1) ปัญหาด้านงานอาคารและสถานที่ ได้แก่ สถานศึกษานั้น มีบริเวณนั้นค่อนข้างคับแคบไม่เพียงพอและไม่เหมาะสมสำหรับการใช้งาน ไม่มีอาคารอเนกประสงค์ สำหรับใช้ในการทำกิจกรรมส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ 2) ปัญหาด้านสัมพันธ์ชุมชน ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาขาดทักษะอุดมการณ์ ในการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชนโดยรอบ ขาดการสร้างสัมพันธ์ชุมชน ไม่สามารถติดต่อประสานงานขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่น 3) ปัญหาด้านธุรการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ธุรการหรือครูผู้ทำหน้าที่ธุรการโรงเรียนไม่มีความใส่ใจในการปฏิบัติหน้าที่ ขาดความรู้ในการร่างหนังสือราชการ การรับส่งเอกสารหนังสือราชการล่าช้า ไม่มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีในด้านการปฏิบัติหน้าที่ธุรการ ทำงานไม่สำเร็จตามกำหนด มีการปฏิบัติหน้าที่งานธุรการนอกเหนือจากที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

จากสภาพปัญหาและความสำคัญที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปพัฒนาและส่งเสริมในเรื่องการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

1.1 ประชากร ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 145 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 1,481 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2, 2567)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 145 แห่ง โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) จากนั้นทำการสุ่มด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็นครู จำนวน 306 คน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ศึกษาในเทศ จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน และหัวหน้างานบริหารทั่วไปในสถานศึกษา จำนวน 2 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 เลือกแบบเจาะจง

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเชิงปริมาณ แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert, 1967) มีรายละเอียด ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2 การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้ข้อคำถามสำหรับการสนทนากลุ่ม มีลักษณะเป็นข้อคำถามปลายเปิด ประกอบไปด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับปัญหา และสภาพการดำเนินงานการบริหารทั่วไป แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการ 2 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 306 คน โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1) ขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2) นำหนังสือเสนอต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ที่กำหนดไว้เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ แล้วนำหนังสือที่ผ่านการพิจารณาเห็นชอบแล้วเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล

3) นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ก่อนนำไปประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับต่อไป

ตอนที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นรายบุคคลด้วยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า วันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2567

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาตรวจสอบความถูกต้องและความสมบูรณ์และนำมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ดังนี้

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

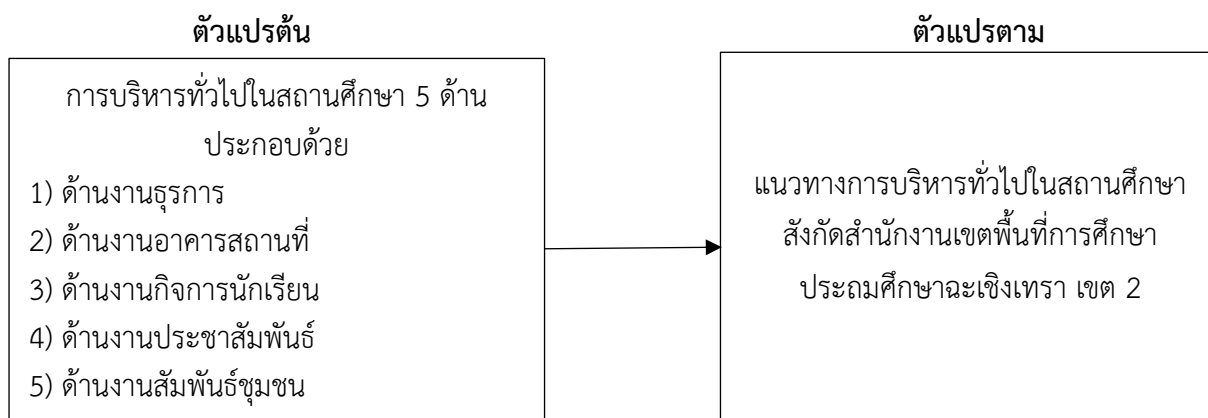
4.2 วิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ซึ่งแปลความหมายค่าเฉลี่ยที่ได้ตามเกณฑ์การประเมินตามแนวคิดของ ชูศรี วงศ์รัตน์ (2564) ดังนี้

- 4.51–5.00 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51–4.50 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก
- 2.51–3.50 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51–2.50 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย
- 1.00–1.50 หมายถึง การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

4.3 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลการสนทนากลุ่ม (Focus Group) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยการนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิมาวิเคราะห์ด้วยวิธีจำแนกประเภทข้อมูล (typological analysis) จากนั้นใช้การวิเคราะห์ค่าหลัก (domain analysis) แล้วนำข้อมูลดังกล่าวมาพิจารณาประเด็นหลัก แล้วแบ่งเป็นประเด็นย่อยอีกครั้ง และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (analytic induction) เพื่อสรุปข้อมูลเพื่อนำมาเชื่อมโยงกับข้อมูลที่ได้จากการศึกษาและนำเสนอในรูปแบบความเรียง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์ขอบข่ายการบริหารกิจการนักเรียน ตามแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน เพื่อประสานแนวคิดและทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

ระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ทั้ง 5 ด้าน มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.00, S.D. = .21) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านที่ 2 ด้านงานอาคารสถานที่ ($\bar{X}$ = 4.17, S.D. = .29) รองลงมา คือ ด้านที่ 1 ด้านงานธุรการ ($\bar{X}$ = 4.05, S.D. = .35) ด้านที่ 3 ด้านงานกิจการนักเรียน ($\bar{X}$ = 4.01, S.D. = .31) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในอันดับสุดท้าย ได้แก่ ด้านที่ 4 ด้านงานประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}$ = 3.84, S.D. = .28)

2. แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า

2.1 ด้านงานธุรการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการในคัดเลือกบุคคลผู้ที่มาปฏิบัติหน้าที่งานธุรการ มีการประชุมวางแผนศึกษาข้อบ่งชี้และกระบวนการทำงานร่วมกัน มีการจัดลำดับความสำคัญของระบบการปฏิบัติงานธุรการเพื่อเป็นการลดขั้นตอนให้การปฏิบัติงาน มีการจัดทำคู่มือการดำเนินงานธุรการ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานธุรการให้มีทักษะและกระบวนการปฏิบัติงานธุรการโดยจะต้องยึดหลักความถูกต้องและรวดเร็วตามรูปแบบของการร่างหนังสือราชการ พร้อมทั้งช่วยให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น มีการส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากร พัฒนาการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์สำนักงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาให้พร้อมใช้งาน มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการรับหนังสือหรือข้อมูลข่าวสารที่ส่งมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีการจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศกำกับติดตามประเมินการปฏิบัติงาน ของเจ้าหน้าที่ธุรการอยู่เสมอ และให้คำชี้แนะปรับปรุงพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพ

2.2 ด้านงานอาคารสถานที่ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันกับครู มีการจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซม เพราะงบประมาณที่จำกัด และจัดทำเอกสารการขอซ่อมแซมมาทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการช่วยสนับสนุนการขอของงบประมาณให้กับทางโรงเรียน มีการ แต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบศึกษาวางแผนดูแลพัฒนาอาคารสถานที่ มีการสำรวจตรวจสอบแหล่งเรียนรู้ มีการดำเนินการสำรวจตรวจสอบจุดเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลพัฒนางานอาคารสถานที่ ผู้บริหารควรมีการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับครูร่วมกันในการศึกษาวางแผนเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับสถานศึกษาและนักเรียนเป็นหลัก มีการดำเนินการร่วมกันจัดแหล่งเรียนรู้เสริมสร้างความรู้ทางวิชาการนอกห้องเรียนให้นักเรียนได้ศึกษา มีการดำเนินการประชุมร่วมกันกับคณะกรรมการสถานศึกษาในการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาใช้ในการพัฒนาอาคารสถานที่ของสถานศึกษาต่อไป

2.3 ด้านงานกิจการนักเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนให้กับคุณครูทุกท่าน มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น ร่วมกันในการวางแผนบริหารงานกิจการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณ ในการส่งเสริมพัฒนางานกิจการนักเรียน มีการออกคำสั่งให้คณะครูดำเนินการออกการเยี่ยมบ้านและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คณะครูมีการประชุมหารือกัน ในการนำสถานักเรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการทำกิจกรรมของงานกิจการนักเรียนมาช่วยดำเนินการขับเคลื่อนงาน กิจการนักเรียน มีการติดตามประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสำหรับการนำไปสู่กระบวนการพัฒนาต่อไป

2.4 ด้านงานประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมร่วมกันในการคัดเลือกสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาปฏิบัติหน้าที่นักประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีการจัดทำแผนการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีและปฏิทินปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีการดำเนินงานบริการที่หลากหลาย สถานศึกษาใช้เสียงตามสายหรือใช้วารสารในการประชาสัมพันธ์ มีการรับฟังความคิดเห็นจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานให้เป็นไปในทางที่ดีเหมือนกัน มีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ ความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้คำแนะนำ ร่วมกันในเรื่องมารยาทการใช้ภาษา และข้อควรระวังในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชน ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์อำนวยความสะดวกงานประชาสัมพันธ์ และมีการดำเนินการกำกับติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษา

2.5 ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการดำเนินการประชุมร่วมกันกับครูวางแผนในการพัฒนาวิธีการสร้างสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญกับงานด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง สถานศึกษามีการเชิญ

คณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน สถานศึกษาให้บริการสถานที่ช่วยเหลือกิจกรรมและประเพณีต่าง ๆ ในชุมชน มีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน ครูมีการดำเนินการออกเยี่ยมบ้านพบเจอผู้ปกครอง มีการจัดทำข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาเผยแพร่ให้กับชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง มีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนและประสานขอความอนุเคราะห์ร่วมมือจากบุคคล ชุมชน หน่วยงานภายนอก สถานศึกษามีส่วนร่วมในด้านการอำนวยความสะดวกให้บริการห้องสมุดชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งมั่นที่จะพัฒนาสถานศึกษาและนำไปเสนอในวาระการประชุมของสถานศึกษา มีการปรึกษาแสดงความคิดเห็นร่วมกับครู เป็นแนวทางพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

อภิปรายผล

ระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ภาพรวมพบว่า การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการบริหารสถานศึกษาเกี่ยวข้องในการสนับสนุนบริการให้กับงานอื่น ๆ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามมาตรฐานที่ได้กำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีบทบาทหลักในการ สนับสนุนอำนวยความสะดวก ด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากร พัฒนาและส่งเสริมงานกิจการนักเรียน งานประชาสัมพันธ์ งานอาคารและสถานที่ มีการติดตามผลสัมฤทธิ์ ประเมินผลการปฏิบัติงาน และสรุปปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อหาแนวทาง ในการพัฒนางานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปภาวินท์ อิ่มชา (2564) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมของงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสองฝั่งยมสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับ ศิริดา แพงไทย (2566) ศึกษาการศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการศึกษา และการสอน ด้านเทคนิควิธี และด้านความคิดรวบยอด

แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่ามี 5 ด้าน ประกอบด้วย

2.1 ด้านงานธุรการ สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาใช้กระบวนการคัดเลือกบุคคลผู้มาปฏิบัติหน้าที่งานธุรการ มีการประชุมวางแผนศึกษาขอบข่ายกระบวนการทำงานร่วมกัน มีการพัฒนาความรู้ความสามารถสร้างความเข้าใจในการดำเนินงานด้านงานธุรการโดยจะต้องยึดหลักความถูกต้องและรวดเร็วตามรูปแบบของการร่างหนังสือราชการ มีหน้าที่ในการดำเนินการรับ-ส่งหนังสือราชการ มีการส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากร พัฒนาการสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น มีการสนับสนุนงบประมาณในการปรับปรุงซ่อมแซมวัสดุอุปกรณ์สำนักงานจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาให้สมบูรณ์พร้อมใช้งาน มีการพัฒนาระบบเทคโนโลยีทางการศึกษาให้พร้อมใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินการรับหนังสือหรือข้อมูลข่าวสาร ที่ส่งมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว และมีการจัดเก็บอย่างเป็นระบบ มีการนิเทศกำกับติดตามประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ธุรการอยู่เสมอให้คำชี้แนะปรับปรุงพัฒนางานให้ มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะงานธุรการเป็นศูนย์กลางของหน่วยงานทำหน้าที่เป็นแหล่งเก็บข้อมูลให้แก่บุคลากร ในสถานศึกษา วางแผนและออกแบบจัดลำดับความสำคัญของระบบการดำเนินงานรับ-ส่งหนังสือราชการ จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัยมาช่วยในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพตามที่สถานศึกษากำหนดไว้โดยยึดหลักความถูกต้อง ติดตาม ประเมินผล และปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวทางของ สำนักงานนายกรัฐมนตรี (2564) ที่ระบุว่า งานธุรการ เป็นงานหนึ่งในกลุ่มนโยบายและแผน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการรับ-ส่งหนังสือราชการ และเอกสารอื่น ๆ การลงทะเบียน แยกประเภท การจัดทำหนังสือราชการการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเก็บ พิมพ์ คัดสำเนา ค้นหา และติดตามเรื่อง รวบรวมเอกสารหลักฐาน ข้อมูล และสถิติของกลุ่ม การจัดทำทะเบียน การดูแลรักษาพัสดุ การอำนวยความสะดวกในการใช้อาคารสถานที่ การดำเนินการเกี่ยวกับการประชุม การประชาสัมพันธ์ การประสานภายใน และภายนอกกลุ่ม

การจัดทำรายงานของกลุ่ม งานบริการต่าง ๆ และงานอื่น ตามที่ได้รับมอบหมาย เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ปฏิบัติงานภายในกลุ่มสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุเดช บ้านสระ (2564) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากผลการวิจัยเรื่องแนวทางการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 พบว่า ด้านงานธุรการ มีความต้องการมากที่สุด งานธุรการเป็นงานที่ต้องดำเนินการเป็นอันดับแรก เริ่มจากจัดทำคู่มือปฏิบัติงานธุรการ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานธุรการมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นสามารถตรวจสอบ การดำเนินงานได้ การดำเนินงานธุรการต้องยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว งานธุรการเป็นการติดต่อประสานงาน รวมไปถึงการรับ-ส่งหนังสือ ซึ่งอาจเป็นงานสำคัญที่ต้องปฏิบัติ หากปฏิบัติงานล่าช้าแล้วจะส่งผลกระทบต่อสถานศึกษาในการบริหารงานด้านอื่น ๆ เพื่อความสะดวกควรนำเทคโนโลยีมาช่วยปฏิบัติงาน เป็นการลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน และใช้เวลาที่เหลือไปติดตามงานต่าง ๆ ให้เป็นปัจจุบัน

2.2 ด้านงานอาคารสถานที่ สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมวางแผนร่วมกับครู มีการจัดเรียงตามลำดับความสำคัญเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซม เพราะงบประมาณมีจำกัด และจัดทำเอกสารการขอซ่อมแซมมาทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการช่วยสนับสนุนการของงบประมาณให้กับทางโรงเรียน มีการแต่งตั้งครูผู้รับผิดชอบศึกษาวางแผนดูแลพัฒนาอาคารสถานที่ มีการสำรวจตรวจสอบแหล่งเรียนรู้ มีการดำเนินการสำรวจตรวจสอบ และจัดลำดับความเสี่ยง มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ดูแลพัฒนางานอาคารสถานที่ ผู้บริหารมีการสร้างความเข้าใจให้กับครูร่วมกันในการศึกษาวางแผนเกี่ยวกับความปลอดภัยให้กับนักเรียนและสถานศึกษา เป็นหลัก มีการดำเนินการร่วมกันจัดแหล่งเรียนรู้เสริมสร้างความรู้ทางวิชาการนอกห้องเรียนให้นักเรียนได้ศึกษา มีการดำเนินการประชุมร่วมกันในการดำเนินการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา มีกระบวนการในการดำเนินงานด้านอาคารสถานที่ เป็นกระบวนการสำคัญต่อการของปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากร ทางการศึกษาทุกคนในสถานศึกษา บริหารและพัฒนาสภาพแวดล้อมอาคารสถานที่บำรุงรักษา ซ่อมแซมสถานศึกษาให้มีความปลอดภัย สนับสนุนอำนวยความสะดวกเตรียมความพร้อมในการดำเนินการปฏิบัติงานด้านต่าง และพร้อมสำหรับการใช้งานเป็นปกติอยู่เสมอ ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ เข้ามาร่วมลงมือปฏิบัติงาน สอดคล้องกับแนวทางของ สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) ที่ระบุว่า การดำเนินงานดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญ ส่งผลต่อการปฏิบัติงาน และการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการวางแผน มาตรการ การดูแลรักษาความสะอาด ความปลอดภัย ด้านสาธารณสุขโรคติดต่อจนการบำรุงรักษา เพื่อเอื้ออำนวยความสะดวก และปลอดภัยให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ยุทธนา ลำเลิศ (2565) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ผู้บริหารควรมีการศึกษาขอบข่ายของงานด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ภายใต้ของระเบียบ ข้อกฎหมายของทางราชการกำหนด แต่งตั้งให้มีคณะทำงาน มีการสำรวจ ตรวจสอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ โรงอาหาร อาคารเรียน และอื่น ๆ ให้อยู่ในสภาพมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัยมีการนิเทศติดตาม และประเมินผล

2.3 ด้านงานกิจการนักเรียน สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มีการสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานกิจการนักเรียนให้กับคุณครูทุกท่าน มีการประชุมรับฟังความคิดเห็น ร่วมกันในการวางแผนบริหารงานกิจการนักเรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการงบประมาณในการส่งเสริมพัฒนางานกิจการนักเรียน มีการออกคำสั่งให้คณะครูดำเนินการออกการเยี่ยมบ้านและรับฟังความคิดเห็นข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล คณะครูมีการประชุมหารือกันในการนำสภานักเรียนมามีส่วนร่วมในการดำเนินการทำกิจกรรมของงานกิจการนักเรียนมาช่วยดำเนินการขับเคลื่อนงานกิจการนักเรียน มีการติดตามประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสำหรับการนำไปสู่กระบวนการพัฒนาต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีบริการและสวัสดิการนักเรียนภายในโรงเรียน มีการให้บริการด้านการแนะแนวให้คำปรึกษา และช่วยเหลือนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยภายในโรงเรียน

มีการกำหนดแนวทางส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเองและการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียน โดยผู้บริหารสถานศึกษามีการวางนโยบายให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และชี้แจงให้ครูและผู้บริหารเข้าใจบทบาทหน้าที่ในการจัดการกิจการนักเรียน มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน รวมทั้งมีการกำกับ ติดตาม และสนับสนุนการทำงานอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยเดช อารีศิริไพศาล (2562) ที่กล่าวว่า ในการบริหารกิจการนักเรียนนั้น ผู้บริหารควรมีการจัดทำนโยบายสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของท้องถิ่นชุมชนของสถานศึกษา และต้องชี้แจงทำความเข้าใจกับครู ผู้ปกครองในการดำเนินการบริหารกิจการนักเรียน และแต่งตั้งคณะกรรมการคณะครู ที่ต้องรับผิดชอบในการปกครอง ดูแลช่วยเหลือในงานกิจการนักเรียนพร้อมกำหนดแผนงานให้เป็นไปตามเป้าหมาย และโครงการที่กำหนดไว้ให้มีประสิทธิภาพทุกด้าน การให้บริการการบริหารสถานศึกษา การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา การประชาสัมพันธ์ เฉพาะอย่างยิ่งด้านกิจกรรมนักเรียน ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องรับผิดชอบด้วยการส่งเสริมการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น และเสริมสร้างประสบการณ์แปลกใหม่ ที่เป็นประโยชน์ และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธิตาแก้ว แสงสุทธิ และจิรวัฒน์ วรณโรจน์ (2565) ศึกษาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษานับสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาครูในสถานศึกษาให้สามารถดำเนินการด้านงานกิจการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จัดทำโครงการกิจกรรมให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสังคมของผู้เรียนโดยคำนึงถึงตัวผู้เรียน สังคมและวัฒนธรรม ธรรมชาติและคุณสมบัติของการเรียนรู้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อตัวผู้เรียน ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู ร่วมกันประชุมถึงขั้นตอนการดำเนินงานในการจัดทำคู่มือนักเรียน กำหนดแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามหลักสูตรสถานศึกษานโยบายของสถานศึกษา และร่วมกันจัดประชุมวางแผนด้านงานสวัสดิการนักเรียน โดยการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจในระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแก่บุคลากรครู ส่งเสริมประชุมวางแผนการให้บริการด้านสุขภาพแก่นักเรียนในโรงเรียน ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

2.4 ด้านงานประชาสัมพันธ์ สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมร่วมกันในการคัดเลือกสรรหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มาปฏิบัติหน้าที่นักประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา สถานศึกษามีการใช้เสียงตามสายหรือใช้วารสารในการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการประชุมร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรับเปลี่ยนทัศนคติในการทำงานให้เป็นไปในทางทิศทางเดียวกัน มีการส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ ความสามารถ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้คำแนะนำร่วมกันในเรื่องมารยาทการใช้ภาษา และข้อควรระวังในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารสู่สาธารณชน ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์อำนวยความสะดวกงานประชาสัมพันธ์ และมีการดำเนินการกำกับติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์สถานศึกษา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาสัมพันธ์เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริการเผยแพร่ข่าวสาร ผ่านกระบวนการสื่อสารเหมาะสมไปยังผู้รับสารเพื่อให้ผู้รับสารเกิดการรับรู้ เข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีกับกลุ่มเป้าหมายเปิดรับสารเพื่อให้ได้รับความร่วมมือ ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สถานศึกษาต้องการประชาสัมพันธ์ยังเป็นเครื่องมือสำหรับการแสดงความน่าเชื่อถือ ค่านิยม ให้กับบุคคลและองค์กรเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้รับสารและสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ สุธัญญา กฤตาคม (2564) ที่กล่าวมา การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การติดต่อสื่อสารชี้แจง นโยบาย ข่าวสาร เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ถูกต้อง ไปถึงผู้รับสารผ่านเครื่องมือการสื่อสารที่เหมาะสม ทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง และเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับสารเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การประชาสัมพันธ์ เป็นหัวใจหลักที่มีสำคัญในการวางแผนปฏิบัติงานอย่างยิ่ง งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานสำคัญที่ช่วยส่งเสริมให้องค์กรมีภาพลักษณ์ที่ดี และช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี มีความเข้าใจที่ถูกต้อง ควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานประชาสัมพันธ์อย่างเป็นระบบ สำรวจความต้องการของบุคลากรในและประชาชนทั่วไป เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจ รวมถึงการสร้างภาพลักษณ์ และชื่อเสียงที่ดีให้กับองค์กรต่อไป และผลการวิจัยยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิภาวดี ทวีโชค (2561) ได้วิจัยเรื่องสภาพปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ พบว่า ด้านงานประชาสัมพันธ์ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับงานด้านการศึกษาไปยังหน่วยงานภายนอก ผู้ปกครอง จัดทำวารสารประชาสัมพันธ์ จัดหมายข่าว ผ่านทางช่องทางออนไลน์ งานประชาสัมพันธ์โรงเรียนเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารงานของโรงเรียน เพราะชื่อเสียงเกียรติยศของ

โรงเรียนมาจากการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลที่มีประสิทธิภาพ จึงทำให้บุคลากรภายในและประชาชนภายนอกได้รับทราบข่าวสารความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์โรงเรียน และการบริหารงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน การประชาสัมพันธ์ควรมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารร่วมกันจากกลุ่มชนต่าง ๆ ที่มาติดต่อภายในและภายนอก ในขณะเดียวกัน การบริหารงานประชาสัมพันธ์ มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ประชาสัมพันธ์ ในการปฏิบัติหน้าที่งานประชาสัมพันธ์โรงเรียน

2.5 ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมร่วมกับครูวางแผนในการพัฒนาวิธีการสร้างสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารสถานศึกษาและครูให้ความสำคัญกับงานด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง สถานศึกษามีการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษามาร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน สถานศึกษาให้บริการสถานที่ช่วยเหลือกิจกรรม และประเพณี ต่าง ๆ ในชุมชน มีการสนับสนุนให้ครูและนักเรียนร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน ครูมีการดำเนินการออกเยี่ยมบ้านพบเจอผู้ปกครอง มีการให้คำแนะนำปรึกษาในเรื่องการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพ มีการบริการห้องสมุดชุมชน และจัดครูอำนวยความสะดวกให้บริการห้องสมุดชุมชนแก่ผู้มาติดต่อ มีการนำความคิดเห็นของชุมชนเข้ามาเสนอในที่ประชุมปรึกษากัน เพื่อเป็นแนวทางที่จะพัฒนาต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถานศึกษากับชุมชน โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสนับสนุนการจัดการศึกษา การเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ โดยสถานศึกษาจะต้องเข้าใจบริบทชุมชน เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน ทำให้เกิดการพัฒนาสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณรัตน์ สุวรรณบุรี (2566) ได้วิจัยเรื่องแนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามหลักสาราณียธรรม 6 ของโรงเรียนบ้านโคกทราย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีการดำเนินการส่งเสริมสถานศึกษาและชุมชนให้มีการดำเนินการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน มีการเชิญผู้ปกครอง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประสบความสำเร็จ และภูมิปัญญาในท้องถิ่นเข้ามาเป็นวิทยากรให้กับทางโรงเรียน มีการสื่อสารกับบุคคลในชุมชนด้วยความเมตตา สุภาพเรียบร้อย ให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นของชุมชน รวมถึงเปิดโอกาสให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ใช้ทรัพยากรในชุมชนให้เกิดประโยชน์กับสถานศึกษาและชุมชนมากที่สุด รับฟังความคิดเห็นจากผู้เห็นต่าง มีการดำเนินงานร่วมกันในการสร้างมาตรฐานและคุณภาพทางการศึกษา

องค์ความรู้ใหม่

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 สามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ใหม่

แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 สามารถนำแนวคิดทฤษฎีการบริหารแบบระบบ (Systems Theory) ตามแนวคิดทฤษฎีของ ลูเนนเบิร์ก และ ออร์นสไตน์ (Lunenburg & Ornstein, 2012) มาประยุกต์ใช้ในการวางแผนการบริหารทั่วไปให้มีประสิทธิภาพ นั่นคือเน้นการพิจารณาสถานศึกษาเป็นระบบที่ประกอบด้วยองค์ประกอบย่อยต่าง ๆ ซึ่งทำงานเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ โดยการบริหารจัดการดังกล่าวจะมุ่งเน้นให้เกิดการประสานงานระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านงานธุรการ ผู้บริหารสถานศึกษาคัดเลือกและพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบงานธุรการ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นไปตามมาตรฐานการร่างหนังสือราชการ รวมถึงพัฒนาระบบเทคโนโลยีและฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ด้านงานอาคารสถานที่ จัดลำดับความสำคัญเพื่อขอรับงบประมาณในการบำรุงซ่อมแซม แต่งตั้งผู้รับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่ และตรวจสอบจุดเสี่ยงในสถานศึกษา ส่งเสริมความรู้ด้านความปลอดภัย พร้อมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายนอกห้องเรียน ด้านงานกิจการนักเรียน ดำเนินการจัดทำนโยบายที่สอดคล้องกับบริบทชุมชนและสถานศึกษา ชี้แจงให้ครูและผู้ปกครองเข้าใจบทบาทและเป้าหมาย แต่งตั้งครูฝ่ายปกครอง ดูแลช่วยเหลือนักเรียน และจัดกิจกรรมเสริมสร้างประสบการณ์ ด้านงานประชาสัมพันธ์ คัดเลือกบุคลากรที่เหมาะสมในการสื่อสารข้อมูลสู่สาธารณะในรูปแบบที่หลากหลาย พร้อมคำนึงถึงมารยาทและการใช้ภาษา บริหารงบประมาณสนับสนุนอุปกรณ์ประชาสัมพันธ์ และประเมินผลการดำเนินงาน ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู นักเรียน และชุมชน โดยการประชุมรับฟังความคิดเห็น วางแผนร่วมกัน และสนับสนุนการทำกิจกรรมในชุมชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาอย่างยั่งยืน นอกจากนี้การบริหารทั่วไปในสถานศึกษาควรประสานความร่วมมือจากทุกฝ่าย ตั้งแต่การวางแผน ติดตาม และประเมินผล เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา

สรุปผลการวิจัย

ระดับการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านงานอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านงานธุรการ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านงานประชาสัมพันธ์

ผลแนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผู้วิจัยสรุปได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงานธุรการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีกระบวนการในคัดเลือกผู้มาทำหน้าที่ปฏิบัติงานธุรการ มีการประชุมวางแผนศึกษาขอบข่ายกระบวนการทำงาน จัดลำดับความสำคัญของงานธุรการ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการ

ปฏิบัติงานธุรการ มีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการดำเนินงานและจัดเก็บเอกสารอย่างเป็นระบบโดยยึดหลักความถูกต้องรวดเร็วตามรูปแบบของการร่างหนังสือราชการ พัฒนาระบบเทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลสารสนเทศของสถานศึกษาให้พร้อมสำหรับการใช้งานเป็นปัจจุบันอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ด้านงานอาคารสถานที่ สถานศึกษาควรมีการประชุมวางแผนร่วมกันจัดเรียงลำดับความสำคัญเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณในการซ่อมแซมและเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาเข้าร่วมประชุมในการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา แต่งตั้งผู้รับผิดชอบศึกษาวางแผนดูแลพัฒนาอาคารสถานที่ ดำเนินการตรวจสอบจุดเสี่ยง พัฒนาความรู้ศักยภาพในการพัฒนางานอาคารสถานที่ และดูแลรักษาปลอดภัยให้กับนักเรียน และสถานศึกษาเป็นหลัก พัฒนาแหล่งเรียนรู้เสริมสร้างความรู้ในห้องเรียน 3) ด้านงานกิจการนักเรียน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการประชุมทำความเข้าใจกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการบริหารงานกิจการนักเรียนให้กับครูและผู้ปกครองได้เข้าใจถึงเป้าหมายที่ทางสถานศึกษาได้กำหนดไว้ มีการติดตามประเมินผล และสรุปผลการดำเนินงานกิจการนักเรียนสำหรับการนำไปสู่กระบวนการพัฒนาต่อไป 4) ด้านงานประชาสัมพันธ์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มาปฏิบัติหน้าที่นักประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา มีมารยาทในการใช้ภาษา เผยแพร่ข่าวสารสู่สาธารณชน มีการเผยแพร่ข้อมูลที่หลากหลายและเข้าถึงง่าย ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงบประมาณสนับสนุนในการจัดซื้ออุปกรณ์อำนวยความสะดวกงานประชาสัมพันธ์ 5) ด้านงานสัมพันธ์ชุมชน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชุมร่วมกันกับครูวางแผนในการพัฒนาวิธีการสร้างสัมพันธ์ชุมชน และให้ความสำคัญกับงานด้านนี้เป็นอย่างยิ่ง มีการเชิญคณะกรรมการสถานศึกษาร่วมประชุมรับฟังความคิดเห็นร่วมกัน มีการให้บริการสถานที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในกิจกรรมของชุมชน มีการสนับสนุนครูและนักเรียนเข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ กับชุมชน และผู้บริหารสถานศึกษาและครู มีการนำความคิดเห็นของชุมชนมาเสนอต่อที่ประชุมและดำเนินการปรึกษาวางแผนร่วมกัน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ด้านงานประชาสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการรับฟังความคิดเห็นของทุก ๆ ฝ่าย จากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย จากชุมชนโดยรอบ พร้อมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรตระหนักถึงความสำคัญของความคิดเห็น ว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของชุมชน เพื่อเป็นการส่งเสริมพัฒนางานประชาสัมพันธ์ต่อไป

1.2 จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ประกอบด้วย ด้านงานธุรการ ด้านงานอาคารสถานที่ ด้านงานกิจการนักเรียน ด้านงานประชาสัมพันธ์ และด้านงานสัมพันธ์ชุมชน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการสนับสนุนให้ครูมีการบริหารทั่วไป ในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปได้อย่างมีคุณภาพ และประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.3 สถานศึกษาควรนำปัญหาและแนวทางการบริหารทั่วไป ไปเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และผู้บริหารควรศึกษาข้อมูลที่หลากหลายและเหมาะสม เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในการพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งสร้างบรรยากาศการปฏิบัติงานในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการบริหารงานร่วมกัน และส่งเสริมการใช้แนวทางการบริหารทั่วไป

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาสภาพการบริหารทั่วไปในด้านงานประชาสัมพันธ์

2.2 ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำกับการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา และมีแนวทางที่เป็นประโยชน์และเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

2.3 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- _____. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566–2570*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- ชัยเดช อารีศิริไพศาล. (2562). การบริหารกิจการนักเรียนที่มีคุณภาพ. ใน *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 3 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2019” 15 พฤษภาคม 2562* (น. 248-256). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2564). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.
- ธิดาแก้ว แสงสุทธิ และ จิรวัฒน์ วรณโรจน์. (2565). แนวทางการบริหารกิจการนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 5. *Journal of Buddhist Education and Research*, 8(1), 313-323.
- ปภาวินท์ อิมชา. (2564). *แนวทางการพัฒนาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของงานบริหารทั่วไปใน สถานศึกษาของกลุ่มโรงเรียนสองฝั่งยมสามัคคี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร).
- ยุทธนา ล้าเลิศ. (2565). *แนวทางการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา).
- วิภาวดี ทวีโชค. (2561). *สภาพปัญหาการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ*. (ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ).
- ศศิธดา แพงไทย. (2566). การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู. *Journal of Applied Education*, 1(4), 13-22.
- ศักดิ์นันท ศรีหาบงค์ และ พระมหากิตติ กิตติเมธี. (2567). กระบวนทัศน์ในการบริหารสถานศึกษาตามหลักไตรสิกขา. *Journal of Applied Education*, 2(6), 43-52.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2567*. ฉะเชิงเทรา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2.
- สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2561). *คู่มือการปฏิบัติงานของข้าราชการและบุคลากรทางการศึกษารักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา* สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ.
- สำนักงานนายกรัฐมนตรี. (2564). *ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2560). *รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.
- สุธัญญา กฤตาคม. (2564). กรอบแนวคิดการศึกษาการประชาสัมพันธ์เบื้องต้น. *Journal of Modern Learning Development*, 6(5), 262-273.
- อนุเดช บ้านสระ. (2564). *แนวทางการบริหารงานทั่วไปของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยปทุมธานี*, 13(2), 185-202.
- อรุณรัตน์ สุวรรณบุรี. (2566). *แนวทางการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนตามหลักสาราณียธรรม 6 ของโรงเรียนบ้านโคกทราย* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3. *วารสารมหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 10(4), 265-280

- Cronbach, Lee J. (1990). *Essentials of Psychological Testing*. (5th ed.). New York: Harper & Row.
- Fred C. Lunenburg & Allan C. Ornstein. (2012). *Educational Administration: Concepts and Practices*. (4th ed.). Belmont: Wadsworth Cengage Learning.
- Krejcie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). *Determining Sample Size for Research Activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The Method of Constructing and Attitude Scale, Reading. Attitude Theory and Measurement*. (4th ed.). New York: McGraw Hill.